

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gonciar Ion în numele inculpatului Melnic Nicolai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Melnic Nicolai Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.12.2018 – 13.03.2019;
2. Instanța de apel : 08.04.2019 – 28.05.2019;
3. Instanța de recurs ordinar : 30.07.2019 – 30.10.2019.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 martie 2019, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Melnic Nicolai a fost declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(4) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Conform art. 90¹ alin.(l) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Melnic Nicolai s-a suspendat parțial, urmând ca acesta să execute prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei sub formă de închisoare s-a suspendat, și i s-a stabilit o perioadă de probațiune pe un termen de 2 (doi) ani cu obligarea de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la Melnic Nicolai suma în mărime de 372 (trei sute șaptezeci și doi) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, inculpatul Melnic Nicolai la 14 octombrie 2018, aproximativ la ora 23³⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,03 mg/l, provocată în urma consumului de alcool, conducând motocicletă cu ataș de model „МТ/Днепр II” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe drumul public situat în extravilanul satului Pohorniceni, raionul Orhei, cu o viteză sporită de circa 30 km/oră, avându-l în calitate de pasager în ataș pe cet. Pereteatcu Nicolae, în timpul deplasării, manifestând imprudență în traficul rutier, nedădându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, deși trebuia și putea să le prevadă, nu a ținut cont de starea sa psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și nu a redus viteza de deplasare până la limita care i-ar garanta siguranța traficului, nu a manifestat prudență sporită și nu a ținut seama de situația rutieră existentă la momentul deplasării - timp de noapte, sector de traseu cu vizibilitatea redusă, drum în pantă, la determinarea vitezei de circulație și modalității de conducere a motocicletei pentru a garanta siguranța traficului, deci nu a luat măsurile corespunzătoare situației rutiere la deplasarea pe acest sector de drum, încălcând cerințele pct. 14 lit. a). 45 alin (1) lit. a), b), d), al Regulamentului circulației rutiere, care prevăd că: „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate; conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră”, ca urmare, având afectată capacitatea de conducere a motocicletei în urma consumului de alcool, a efectuat manevra de intrare de pe drumul de țară pe traseul amplasat perpendicular cu o viteză excesiv de mare în raport cu situația rutieră, în consecință, în timpul efectuării acestei manevre nu s-a isprăvit cu conducerea motocicletei și, în rezultat, motocicletă condusă de el a derapat de pe carosabil într-un șanț și s-a inversat.

În rezultatul accidentului rutier, pasagerului Pereteatcu Nicolae i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de: traumatism cranio-cerebral manifestat prin contuzie cerebrală: fractură liniară a piramidei temporale din dreapta: mic hematom epidural parietal pe stânga: focare contuziv hemoragice intracerebrale frontal baza interemisferial; fractura margini infraorbitale stîngi; fracturi ale pereților sinusului maxilar stîng; fracturi ale arcadei zigomatice stîngi; fracturi ale corpului mandibulei; fractura condilului ramurii stîngi a mandibulei cu deplasare de fragmente; plăgi contuze pe cap; otoragie pe dreapta; edem și echimozele față.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Gonciar Ion în numele inculpatului Melnic Nicolai, fără a contesta vinovăția, prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului, non privativă de libertate.

Astfel, apelantul, a invocat faptul că, la stabilirea pedepsei inculpatului Melnic Nicolai, instanța de fond, contrar prevederilor art. 61, art. 75 Cod penal, incorect a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului, aceasta fiind prea aspră și nu a ținut cont de faptul că anterior Melnic Nicolai nu a fost condamnat; a avut un comportament pozitiv în timpul urmăririi penale cât și în timpul cercetării judecătorești; inculpatul și-a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale întocmind și declarație conform art. 364¹ Cod de procedură penală; prejudiciul material cauzat a fost recuperat integral, încă la etapa urmăririi penale, fapt confirmat de partea vătămată în cadrul examinării cauzei; partea vătămată nu a înaintat careva acțiuni civile în cadrul procesului nominalizat, nu are pretenții materiale sau morale față de inculpat.

De asemenea, apelantul a indicat că, instanța de fond nu s-a expus referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, iar atitudinea indolentă față de criteriile de individualizare la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea sentinței de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual-penală pentru căile de atac, iar aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea drept consecință și violarea drepturilor omului protejate de CEDO.

Astfel, apelantul a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului ca fiind una prea aspră, nu corespunde pe deplin scopului pedepsei penale, nu s-a ținut cont de motivul comiterii faptei, forma de vinovăție, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Gonciar Ion în numele inculpatului Melnic Nicolai și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal a constatat cu certitudine că Melnic Nicolai a comis infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(4) Cod penal, după semnele - încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.

Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond inculpatul Melnic Nicolai, pînă la începerea cercetării judecătorești, a declarat personal, prin

înscris autentic, că recunoaște faptele invocate în rechizitoriu și că solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și nu solicită administrarea de noi probe (f. d. 69), iar instanța de fond, prin încheierea protocolară din 26 februarie 2019 a admis cererea inculpatului Melnic Nicolai, dispunând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Colegiul penal a considerat că instanța de judecată a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Melnic Nicolai, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii - că este gravă, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii și după aceea.

Reieșind din aceste împrejurări, Colegiul penal a reținut și alte împrejurări care influențează asupra numirii pedepsei precum și gravității acesteia, or, pe lângă circumstanțele atenuante stabilite în cauză, se reține și faptul că urmările prejudiciabile ale faptei comise de către Melnic Nicolai prevalează circumstanțele atenuante constatate la caz, or, în urma accidentului rutier, partea vătămată Pereteatcu Nicolae, fiind în calitate de pasager al motocicletei, s-a ales cu o dereglare a sănătății de lungă durată și care se califică ca vătămare gravă și acest accident Melnic Nicolai l-a săvârșit aflându-se în stare de ebrietate.

În atare situație, instanța de fond corect a ajuns la convingerea că este oportun și corect a dispune aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, cu condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare or, în cele din urmă, s-a constatat corectitudinea și legalitatea aplicării față de inculpat a unei pedepse cu condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, avînd în vedere că accidentul rutier petrecut din imprudența și sine încrederea sporită a inculpatului a dus la provocarea unor vătămări corporale grave părții vătămate, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, precum și alte circumstanțe atenuante, nu pot constitui temei de a considera posibilă corectarea și reeducarea inculpatului Melnic Nicolai în urma numirii unei pedepse neprivative de libertate, astfel că în viziunea instanței, față de inculpat nu este rațională aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

Reieșind din circumstanțele constatate pe parcursul cercetării judecătorești, cât și reieșind din raportul de cauzalitate dintre gravitatea infracțiunii și urmările prejudiciabile survenite, aplicarea pedepsei cu condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare în temeiul art. 90¹ din Codul penal este unica sancțiune penală proporțională faptei comise de inculpat, iar argumentul avocatului Gonciar Ion potrivit căruia, instanța de fond nu s-a expus referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, Colegiul penal l-a considerat neîntemeiat pe motiv că, inculpatul Melnic Nicolai a comis fapta în stare

de ebrietate, iar consecințele accidentului rutier sunt cele mai grave: părții vătămate i-au fost cauzate vătămări grave.

De asemenea, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond a ținut cont și de prevederile art. 61 alin.(2) Cod penal potrivit căruia pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal a considerat că argumentele apelantului de a-i aplica o pedeapsă non privativă de libertate nu sunt fondate și dacă vor fi acceptate asemenea argumente, pedeapsa aplicată nu-și v-a atinge scopurile de îndreptare și reeducare a persoanei condamnate.

Astfel, Colegiul penal a conchis că pedeapsa numită lui Melnic Nicolai este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către instanța de fond, sentința fiind legală și întemeiată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Gonciar Ion în numele inculpatului Melnic Nicolai, în termen la data de 15 iulie 2019, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care să-i fie aplicată inculpatului Melnic Nicolai o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- atât instanța de apel, cât și instanța de fond au dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, calificând acțiunile inculpatului Melnic Nicolai conform prevederilor art.264 alin.(4) Cod penal;

- astfel, atât instanța de fond cât și instanța de apel, fără a motiva care este necesitatea aplicării unei pedepse reale pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip deschis, a decis izolarea inculpatului;

- recurentul consideră că instanța incorect a ajuns la concluzia că doar pedeapsa sub formă de închisoare va atinge scopul pedepsei penale. În acest sens apărarea susține că instanța nu a reținut în seama inculpatului circumstanțele atenuante - recunoașterea vinovăției, căința sinceră de cele comise, caracteristica lui pozitivă, circumstanțe ce ar fi permis instanței de a-i aplica o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate;

- instanța nu și-a motivat soluția de ce în privința inculpatului urmează a fi aplicată cea mai aspră pedeapsă, de rînd ce sancțiunile normelor penale prevăd și alte pedepse alternative, iar inculpatul nu prezintă pericol pentru societate, astfel că instanța poate să dispună aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Orhei din 13 martie 2019;

- suplimentar, specifică că Melnic Nicolai nu are careva antecedente penale și se caracterizează pozitiv la locul de trai, iar din hotărârea contestată, din contra reiese

că aceste circumstanțe, ca și cum pentru instanța de fond nu au nici o valență și legea nu o obligă să țină cont de ele;

- prin urmare recurentul susține că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, instanța de fond cât și instanța de apel n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 75, 79 Cod penal;

- astfel, pedeapsa aplicată atât de instanța de fond cât și menținerea acesteia de către instanța de apel este prea aspră și, drept temei de declarare a prezentului recurs, servesc prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

6. Pe marginea recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, din motiv că pedeapsa stabilită inculpatului Melnic Nicolai este legală și întemeiată, proporțională faptei comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de instanța de fond și menținută de instanța de apel.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temei de casare a hotărîrii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă fără a fi descrise pe larg și la concret cu ce anume nu este de acord.

Colegiul penal constată, că lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, din textul recursului rezultă că acesta critică pedeapsa, temei ce se încadrează la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul penal menționează că temeiul de recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în prezenta cauză, întrucât instanța de apel i-a aplicat inculpatului Melnic Nicolai în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, o pedeapsă echitabilă și în limitele Legii penale.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Melnic Nicolai pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținînd cont de personalitatea inculpatului, anterior nu a fost judecat, săvîrșirea din imprudență a unei infracțiuni grave, de persoana inculpatului, a comis infracțiunea fiind în stare de ebrietate, de comportamentul acestuia de pînă la comiterea infracțiunii și după aceea, a recunoscut vinovăția integral și sincer s-a căit în cele săvîrșite, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel, corect a ajuns la concluzia, că scopul restabilirii echității sociale, educativ și preventiv al pedepsei în cazul lui Melnic Nicolai poate fi atins prin stabilirea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, iar în conformitate cu art. 90¹ alin.(1) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Melnic Nicolai s-a suspendat parțial, urmînd ca acesta să execute prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei sub formă de închisoare s-a suspendat, și i s-a stabilit o perioadă de probațiune pe un termen de 2 (doi) ani cu obligarea de a nu-și schimba domiciliul fără consimțămîntul organului competent, aceasta fiind una în măsură să asigure realizarea scopului legii penale, și anume

restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, luându-se în considerație toate circumstanțele pe caz.

Prin urmare, instanța de apel just a reținut că instanța de fond corect a ajuns la convingerea că este oportun și corect a dispune aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, cu condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare or, în cele din urmă, se constată corectitudinea și legalitatea aplicării față de inculpat a unei pedepse cu condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, avînd în vedere că accidentul rutier petrecut din imprudența și sine încrederea sporită a inculpatului a dus la provocarea unor vătămări corporale grave părții vătămate, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, precum și alte circumstanțe atenuante, nu pot constitui temei de a considera posibilă corectarea și reeducarea inculpatului Melnic Nicolai în urma stabilirii unei pedepse neprivative de libertate, astfel că în viziunea instanței, față de inculpat nu este rațională aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

În concluzie, Colegiul penal conchide că temeiurile indicate de avocatul Goncear Ion în numele inculpatului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Goncear Ion în numele inculpatului Melnic Nicolai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Melnic Nicolai XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **28 noiembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie